

Přídavná jména

Mgr. Stanislav Ulman

Co jsou to přídavná jména?

- ▶ vyjadřují **vlastnosti osob, zvířat a věcí**
- ▶ ptáme se otázkami
 - **Jaký?**
 - **Který?**
 - **Čí?**
- ▶ **shodují se s podstatnými jmény v pádě, čísle, rodě**
- ▶ např. *pod starými buky* (7. p. č. mn. rodu m.)

Jaký svetr?	nový
Která bunda?	zimní
Čí učebnice?	Matějova

Druhy přídavných jmen

- ▶ tvrdá – v 1. pádě čísla jednotného trojí zakončení: chytr^ý žák, chytr^á žákyně, chytr^é dítě
- ▶ měkká – v 1. pádě čísla jednotného ve všech rodech –í: jarn^í vánek, jarn^í květina, jarn^í slunce
- ▶ přivlastňovací – odpovídají na otázku ČÍ?, např. bratr^{ův} sešit, bratro^{va} taška, bratro^{vo} auto, matčⁱⁿ svetr, matč^{ina} kniha, matč^{ino} auto

Skloňování přídavných jmen **tvrdých**

Pád	Mužský rod	Ženský rod	Střední rod
1.	mladý (muž, strom)	mladá (žena)	mladé (děvče)
2.	mladého	mladé	mladého
3.	mladému	mladé	mladému
4.	mladého (muže) mladý (strom)	mladou	mladé
5.	mladý	mladá	mladé
6.	mladém	mladé	mladém
7.	mladým	mladou	mladým

Pád	Mužský rod	Ženský rod	Střední rod
1.	mladí (muži) mladé (stromy)	mladé (ženy)	mladá (děvčata)
2.	mladých	mladých	mladých
3.	mladým	mladým	mladým
4.	mladé	mladé	mladá
5.	mladí (muži) mladé (stromy)	mladé	mladá
6.	mladých	mladých	mladých
7.	mladými	mladými	mladými

Skloňování přídavných jmen **měkkých**

Pád	Mužský rod	Ženský rod	Střední rod
1.	jarní (den)	jarní (noc)	jarní (slunce)
2.	jarního	jarní	jarního
3.	jarnímu	jarní	jarnímu
4.	jarního (brouka) jarní (den)	jarní	jarní
5.	jarní	jarní	jarní
6.	jarním	jarní	jarním
7.	jarním	jarní	jarním

Pád	Množné číslo
1.	jarní (dny, noci, rána)
2.	jarních
3.	jarním
4.	jarní
5.	jarní
6.	jarních
7.	jarními

Stupňování přídavných jmen

- ▶ 1. stupeň – základní tvar (krásný, starý, veselý)
- ▶ 2. stupeň – větší míra vlastnosti (krásnější, starší, veselejší)

Pozor na pravopis! jednoduchý → jednodu**š**ší,
vysoký → vy**š**ší, suchý → su**š**ší

- ▶ 3. stupeň – největší míra vlastnosti
(**nej**krásnější, **nej**starší, **nej**veselejší)

Stupňování přídavných jmen

Při stupňování může dojít ke změně v kořeni!

k → š (sladký → sladší), k → č (hebký → hebčí), h
→ ž (drahý → dražší), s → š (suchý → sušší), ě → í
(bílý → bělejší)

! nejjednodušší

Nepravidelná přídavná jména

- ▶ dobrý → lepší → nejlepší
- ▶ špatný → horší → nejhorší
- ▶ velký → větší → největší
- ▶ malý → menší → nejmenší
- ▶ dlouhý → delší → nejdelší

Zdroje

- ▶ DOLEŽALOVÁ, A. B. *Český jazyk 5: učebnice pro 5. ročník*. 3. vyd. Brno: Nová škola, s. r. o., 2017. ISBN 978-80-7289-907-4.
- ▶ DVOŘÁKOVÁ, Z., V. STYBLÍK a K. ONDRÁŠKOVÁ. *Český jazyk pro 5. ročník základní školy*. 2. vyd. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, 2003. ISBN 80-7235-156-7.
- ▶ HOŠNOVÁ, E., M. ŠMEJKALOVÁ, I. VAŇKOVÁ a M. BURIÁNKOVÁ. *Český jazyk pro 5. ročník ZŠ*. 1. vyd. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, 2016. ISBN 978-80-7235-453-5.